

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AUGALŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-1069 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – AUGALŲ APSAUGOS ĮSTATYMO PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS FITOSANITARIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-1481 2 IR 3 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PAŠARŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1610 2, 3, 10, 12 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – PAŠARŲ ĮSTATYMO PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS AUGALŲ SĖKLININKYSTĖS ĮSTATYMO NR. IX-602 2, 3 IR 6 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – AUGALŲ SĖKLININKYSTĖS ĮSTATYMO PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS AUGALŲ VEISLIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-618 8 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PLUOŠTINIŲ KANAPIŲ ĮSTATYMO NR. XII-336 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – PLUOŠTINIŲ KANAPIŲ ĮSTATYMO PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO, MAISTO ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS ĮSTATYMO NR. IX-987 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – ŽEMĖS ŪKIO, MAISTO ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS ĮSTATYMO PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS TREŠIAMŲJŲ PRODUKTŲ ĮSTATYMO NR. XIII-1927 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – TREŠIAMŲJŲ PRODUKTŲ ĮSTATYMO PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS GENETIŠKAI MODIFIKUOTŲ ORGANIZMŲ ĮSTATYMO NR. IX-375 8 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – GENETIŠKAI MODIFIKUOTŲ ORGANIZMŲ ĮSTATYMO PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ IR PREPARATŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1641 14, 18 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ IR PREPARATŲ ĮSTATYMO PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-2223 19¹ IR 37 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMO PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS LAUKINĖS GYVŪNIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-498 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – LAUKINĖS GYVŪNIJOS ĮSTATYMO PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS NUODINGŲJŲ MEDŽIAGŲ PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. IX-456 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SIENOS IR JOS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-1666 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – VALSTYBĖS SIENOS IR JOS APSAUGOS ĮSTATYMO PROJEKTAS) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU KARTU – ĮSTATYMŲ PROJEKTAI)
(TAP NR. 19-678) (TAIS NR. 19-3190(2))**

Nr. NV-1333

Vilnius

Įvertinę Įstatymų projektų atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio 8 punkto nuostatų įgyvendinimą bei ateityje išvengti galimo siūlomų keisti atitinkamų įstatymų nuostatų keitimo, siūlytina įvertinti galimybę Įstatymų projektuose vietoje konkrečios institucijos –

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) – nurodyti Vyriausybės įgaliotą instituciją.

2. Įstatymų projektais turėtų būti siūloma keisti atitinkamas įstatymų nuostatas nuosekliai vienodai, pvz., vietoje konkrečios ministerijos nurodant atitinkamą ministrą, siūlytina šiuos pakeitimus daryti visose keičiamų įstatymų atitinkamose nuostatose; siūlytina suvienodinti nuostatas dėl įstatymų įgyvendinimo, nurodant konkrečią datą, iki kurios turėtų būti priimti įgyvendinamieji teisės aktai, kaip Pluoštinių kanapių įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalyje.

3. Įstatymų projektų aiškinamajame rašte siūlytina atsisakyti nuorodos į Vyriausybės 2018 m. gruodžio 12 d. pasitarimo protokolinį sprendimą (protokolo Nr. 55 3 klausimas), kurio turinys ir priėmimo motyvai nėra reikšmingi Lietuvos Respublikos Seimui pristatant siūlomas teisinio reguliavimo priemones.

Dėl Pašarų įstatymo projekto:

4. Siekiant užtikrinti tinkamą Lietuvos Respublikos Konstitucijos 94 straipsnio 3 punkte įtvirtintų Vyriausybės įgaliojimų koordinuoti ministerijų ir kitų Vyriausybės įstaigų veiklą įgyvendinimą, taip pat Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio 8 ir 9 punktų realizavimą, siūlytina įvertinti galimybę Pašarų įstatymo projekto 3 straipsniu keičiamo Lietuvos Respublikos pašarų įstatymo 10 straipsnyje nedėstyti VMVT funkcijų. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.46 straipsniu, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 6 straipsniu, juridiniai asmenys (biudžetinės įstaigos) savo veikloje vadovaujasi įstatais (nuostatais). Civilinio kodekso 2.47 straipsnyje, Biudžetinių įstaigų įstatymo 6 straipsnyje nustatyta, kad būtent įstatuose (nuostatuose) turėtų būti nurodomi atitinkamai juridinio asmens veiklos tikslai ir biudžetinės įstaigos veiklos tikslai bei funkcijos.

5. Atsižvelgiant į Pašarų įstatymo projekto 4 straipsniu keičiamo Pašarų įstatymo 12 straipsnio turinį, tikslintinas siūlomas šio straipsnio pavadinimas, išbraukiant žodžius „funkcijos ir“. Pastebėtina, kad valstybinės pašarų kontrolės institucijos funkcijos nurodytos Pašarų įstatymo 10 straipsnyje. Taip pat tikslintina siūloma Pašarų įstatymo 12 straipsnio 3 dalis, nurodant subjektus, kuriems būtų nustatyta pareiga padaryti nekenksmingais arba sunaikinti šioje dalyje nurodytus pašarus, atitinkamai įvertinant, ar ši nuostata yra Pašarų įstatymo 12 straipsnio reguliavimo dalykas. Prireikus, ši nuostata, galėtų būti perkelta į atskirą Pašarų įstatymo straipsnį. Be to, ši nuostata derintina su Pašarų įstatymo 4 straipsnio 5 dalies 7 punktu, kurioje nustatyta, jog Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija nustato *pašarų, pripažintų pavojingais žmonių ar gyvūnų sveikatai*, kenksmingumo pašalinimo ir (arba) šių pašarų sunaikinimo taisykles.

6. Tikslintinas Pašarų įstatymo projekto 5 straipsnis, atsižvelgiant į tai, kad juo turėtų būti siūloma keisti Pašarų įstatymo 13 straipsnio 2 dalį, o ne 5 dalį.

7. Pašarų įstatymo projekte turėtų būti suvienodintos šios jame vartojamos sąvokos, jei jų turinys yra vienodas: „valstybinės pašarų kontrolės institucija“ ir „valstybinę pašarų kontrolę

atliekanti institucija“; „valstybinę pašarų kontrolę atliekantys pareigūnai“ ir „valstybinę veterinarinę pašarų kokybės kontrolę atliekantys pareigūnai“.

Dėl Cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo projekto:

8. Įstatymų projektų aiškinamajame rašte turėtų būti pagrįsti Cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo projekto 3 straipsniu siūlomi pakeitimai. Jei šie siūlymai teikiami siekiant įgyvendinti Vyriausybės įstatymo 29 straipsnio 1 dalį, kurioje nustatyta, kad ministerija steigama formuoti valstybės politiką, taip pat organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą ministrui pavestose valdymo srityse, t. y., atsisakyti ministerijoms nebūdingų valstybės politikos įgyvendinimo funkcijų, lieka neaišku, kodėl atitinkamai nesiūloma keisti Lietuvos Respublikos genetiškai modifikuotų organizmų įstatymo 8 straipsnio 1–4 punktų dalyje dėl atitinkamų ministerijų kompetencijos.

9. Atsižvelgiant į Juridinių asmenų registro duomenis, tikslintini Cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo projekto 3 straipsnyje nurodyti Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pavadinimai, atitinkamai prieš žodį „valstybinė“ ir prieš žodį „finansų“ įrašant žodžius „Lietuvos Respublikos“.

Dėl kitų įstatymų projektų:

10. Vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 45 punktu, Augalų apsaugos įstatymo projekto 1 straipsnyje siūlomą tikslinti sąvoką įvardijantis terminas turėtų būti paryškintas.

11. Siūlytina Augalų sėklininkystės įstatymo projekto 1 straipsnio 2 ir 3 dalyse atsisakyti teisinės pridėtinės vertės neturinčių formuluočių atitinkamai „teisės aktų nustatyta“ ir „teisės aktų nustatyta tvarka“. Taip pat, pastebėtina, kad Augalų sėklininkystės įstatymo projekto 4 straipsnio ir jo lyginamojo varianto 4 straipsnio nuostatos turėtų sutapti.

12. Įstatymų projektų aiškinamajame rašte turėtų būti pagrįstas Pluoštinių kanapių įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalimi siūlomas Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įstatymo 3 straipsnio 7 dalies pakeitimas, pagal kurį VMVT būtų suteikta teisė įgalioti kitą įstaigą atlikti šioje dalyje nurodytus veiksmus. Be to, tikslintinas Vyriausybės nutarimo, kuriuo Įstatymų projektai būtų teikiami Seimui, projekto pavadinime ir 1 punkte bei Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodytas Pluoštinių kanapių įstatymo numeris.

13. Nors Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalyje siūloma nustatyti, kad VMVT įvertinti apdorojimo apsaugos produktais įrangos technines apžiūras vykdančių ūkio subjektų pasirengimą užsiimti šia veikla, koordinuoti šią veiklą ir atlikti jos priežiūrą turėtų žemės ūkio ministro nustatyta tvarka, pažymėtina, kad šioje tvarkoje turėtų būti nustatyta tik šių funkcijų vykdymo tvarka (procedūros), tačiau negalėtų būti nustatytos su jų vykdymu susijusių

sprendimų priėmimo sąlygos ir teisinės pasekmės, nes tai turėtų būti nustatyta įstatyme. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad „Jokiomis aplinkybėmis poįstatyminiais teisės aktais negalima nustatyti asmens teisės atsiradimo sąlygų, riboti teisės apimtį.“ (2007 m. gegužės 5 d. ir 2015 m. rugsėjo 29 d. nutarimai), taip pat, kad „Poįstatyminiu teisės aktu negalima pakeisti įstatymo ir sukurti naujų bendro pobūdžio teisės normų, kurios konkuruotų su įstatymo normomis, nes taip būtų pažeista Konstitucijoje įtvirtinta įstatymų viršenybė poįstatyminių teisės aktų atžvilgiu.“ (Konstitucinio Teismo 2002 m. rugpjūčio 21 d., 2004 m. gruodžio 13 d., 2011 m. rugsėjo 28 d., 2014 m. spalio 9 d. nutarimai). Be to, pastebėtina, kad Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo projekto 1 straipsniu siūlomi pakeitimai turėtų būti suderinti su Vyriausybei pateikto Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 4, 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje Nr. 19-537(2)) 1 straipsniu siūlomais pakeitimais.

14. Siūlytina įvertinti, ar Tręšiamųjų produktų įstatymo projekto 1 straipsnyje vietoje žodžių „Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija“ neturėtų būti vartojamas Lietuvos Respublikos tręšiamųjų produktų įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje įvestas trumpinys „įgaliotoji institucija“. Be to, Tręšiamųjų produktų įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalyje po žodžio „įstatymas“ įrašytina „išskyrus šio straipsnio 2 dalį“. Ši pastaba taikytina ir Genetiškai modifikuotų organizmų įstatymo projekto 2 straipsnio 1 daliai bei Cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo projekto 4 straipsnio 1 daliai.

15. Tikslintinas Aplinkos apsaugos įstatymo projekto pavadinimas, atsižvelgiant į tai, kad šiuo projektu siūloma keisti ne vieną, o du Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo straipsnius. Atitinkamai tikslintinas ir Vyriausybės nutarimo, kuriuo Įstatymų projektai būtų teikiami Seimui, projekto pavadinimas bei 1 punktas ir Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, kuriuose taip pat minimas Aplinkos apsaugos įstatymo projektas. Be to, siūlytina įvertinti, ar atsižvelgiant į Aplinkos apsaugos įstatymo projekto 1 ir 2 straipsniais siūlomus pakeitimus, atitinkamos institucijos neturėtų priimti įgyvendinamuosius teisės aktus. Ši pastaba taikytina ir Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo projektui.

16. Laukinės gyvūnijos įstatymo projekto 1 straipsnyje vietoje sąvokos „mokslo ir mokymo institucijos“ siūlytina vartoti Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 4 straipsnio 12 dalyje apibrėžtą sąvoką „Lietuvos mokslo ir studijų institucijos“.

Teisės grupės patarėja

Dalia Petkevičienė